

6660-2014 (020, 001)

Turun kaupungin lausunto hallituksen esityksestä laiksi kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämisestä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista

Erityisasiantuntija Pasi Ahola:

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Turun kaupungilta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämisestä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista. Lausuntoa on pyydetty toimitettavaksi 24.7.2014 mennessä.

Lakiluonnoksessa tarkoitettujen kokeilujen tarkoituksena on lisätä kokeilukuntien toimintamahdollisuuksia vähentämällä niille laissa tai sen nojalla annetuissa säädöksissä asetettuja velvoitteita sekä niiden toteuttamisen ohjausta. Tarkoituksena on edistää kokeilukunnissa sellaisten asiakaslähtöisten ja monialaisten toimintatapojen ja palvelurakenteiden kehittämistä ja käyttöä, joiden avulla laissa säädettyjä tehtäviä voidaan kunnissa hoitaa taloudellisesti ja tuottavasti kuitenkin lainsäädännössä asetetut palvelujen sisältöä koskevat vaatimukset toteuttaen. Palvelutason suhteen lakiluonnos on neutraali, eli sillä ei ole tarkoitus nostaa tai laskea palvelujen tasoa.

Lakiluonnoksessa säädökset on ryhmitelty toimintamalleittain ja kokeiluittain seuraavasti:

- 1) hyvinvoinnin integroitua toimintamallia koskeva kokeilu;
- 2) koulutuspalveluja koskeva kokeilu;
- 3) kuntien toiminnan valvontaa koskeva kokeilu;
- 4) asumispalveluja koskeva kokeilu;
- 5) kuntien ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyötä koskeva kokeilu;
- 6) nuorisotakuuta koskeva kokeilu.

Laissa määriteltyihin kokeiluihin osallistuvat kunnat ja kuntaryhmät määriteltäisiin laissa. Kirjaus olisi mahdollistava siten, että kokeiluun osallistuminen edellyttäisi kunnan ja valtiovarainministeriön ja tarvittavien muiden valtion viranomaisten välisen kokeilun toteuttamisen käytännön toimenpiteitä koskevan sopimuksen tekemistä. Muut kuin laissa määritellyt kunnat ja kuntaryhmät eivät voisi osallistua kokeiluihin.

Ehdotettu laki olisi määräaikainen ja tarkoituksena on, että laki tulee voimaan 1.1.2015 ja se on voimassa 31.12.2016 saakka.

Turun kaupunki haki kuntakokeilun hyvinvoinnin integroitua toimintamallia koskevaan kokeiluun (Kh 3.2.2014 § 56), mutta ei tullut valituksi tarkentaviin jatkoneuvotteluihin kokeilukunnaksi. Siten Turun kaupunki ei voi osallistua laissa tarkoitettuihin kokeiluihin.

Turun kaupungin lausunto

Turun kaupunki haki kuntakokeilun hyvinvoinnin integroitua toimintamallia koskevaan kokeiluun. Hakemuksessaan Turun kaupunki esitti säädösmuutoksia, joilla nuoriso-, kasvatusta-, opetus-, sosiaali- ja terveystieteiden välillä mahdollistettaisiin eri viranomaisten tiedonsaanti sekä eri palvelusuunnitelmien yhdistäminen yhdeksi. Turun kaupunki ei tullut valituksi kokeilukunnaksi.

Turun kaupungin näkemyksen mukaan kyseessä oleva lakiehdotus mahdollistaisi hyvinvoinnin integroidun toimintamallin osalta niiden tavoitteiden täyttämisen, joita kaupunki kuntakokeiluhakemuksessaan asetti. Siltä osin Turun kaupungilla ei ole lakiesityksestä huomautettavaa.

Lakiehdotuksen 2 §:ssä todetaan kuntakokeilut ja niihin osallistuvat kunnat. Turun kaupunki esittää pykälään lisäystä, jolla mahdollistettaisiin myös muiden kuntien osallistuminen kokeiluihin, mikäli se katsottaisiin tarkoituksenmukaiseksi kokeilujen tavoitteiden saavuttamisen sekä hyvien käytäntöjen muodostamisen ja niiden levittämisen kannalta.

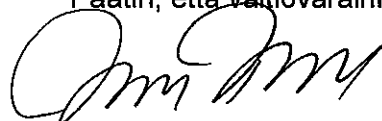
Jos uusien kuntien osallistuminen kokeiluihin mahdollistetaan, on Turun kaupunki kiinnostunut osallistumaan aiemman hakemuksensa lisäksi useampaankin kokeiluun. Vallitseva taloustilanne huomioiden kuntakokeilut mahdollistavat merkittäviä kehittämistoimenpiteitä kaupungin laadukkaan ja entistä kustannustehokkaamman toiminnan järjestämisen sekä viranomaisyhteistyön näkökulmista.

Ehdotetun lain voimassaoloaika on luotettavien tulosten saamisen näkökulmasta lyhyt. Turun kaupunki katsoo, että kuntien velvoitteiden sekä niiden toteuttamisen ohjauksen vähentämiseen tähtääviä kokeiluja on jatkettava välittömästi nyt lausuntopyynnön kohteena olevan lakiehdotuksen voimassaolon päättymisen jälkeen. Kokeilujen myötä hyväksi koetut toimintatavat on saatettava pysyväksi lainsäädännöksi jo siinä vaiheessa, kun kokeilut muilta osin vielä jatkuvat.

Vahvistaessaan Turun kaupungin hakemuksen kuntakokeiluun, Turun kaupunginhallitus totesi mm., että "tehokkaiden ja poikkihallinnollisten prosessien kehittämisen kannalta olisi tärkeää laajentaa näkökulmaa siten, että kuntakokeilun jatkovalmistelun yhteydessä luotaisiin työllisyys- ja elinkeinopalveluiden kokonaisvaltaiselle järjestämisvastuulle oma kokeilukokonaisuutensa.". Tällaista kokeilukokonaisuutta ei lakiesityksessä esitetä. Turun kaupunki pitää edelleen tärkeänä, että kuntakokeilulainsäädännön ja/tai muun lakivalmistelun yhteydessä kiinnitettäisiin erityistä huomiota työllisyys- ja elinkeinopalveluiden kokonaisuuteen ja sen vastuunjakoon.

Kaupunginjohtaja Aleksis Randell:

Päätös Päätin, että valtiovarainministeriölle annetaan edellä oleva lausunto.

Aleksis Randell
kaupunginjohtaja

Oikaisuvaatimusohje liitteenä

Jakelu

laus Valtiovarainministeriö
tied Kaupunginhallitus